

Deventer comité doet onderzoek naar vergeten verzet

In Deventer heeft een groep burgers zich verenigd in een comité om een diepgaand onderzoek in te stellen naar het vergeten verzet in deze destijds linkse stad.

Door Max van den Berg

In 1940 hadden CPN, RSAP en SDAP met respectievelijk één, vier en acht zetels een meerderheid in de gemeenteraad. Bep Spa, oud-gemeenteraadslid van de PvdA, Johan van der Veen, historicus, en Dirk Metselaar, voorzitter van het Humanistische Verbond Deventer, buigen zich over documenten van particulieren en materiaal afkomstig uit de stadsarchieven. Een initiatief dat gesteund wordt door oud-burgemeester J. van Lidth de Jeude. Het drietal is voortvarend aan de slag gegaan, want inmiddels heeft het comité Vergeten Verzet al twee nieuwsbrieven uitgebracht vol interessante gegevens over lokale verzetsmensen.

De eerste nieuwsbrief behandelt de levensloop van sigarenmaker Jan van Bruggen (1889-1943), die als lid van de RSAP op 25 juni 1941 met zestien andere verdachte 'revolutionairen' werd gearresteerd. De Duitse overheid beschikte over gegevens van de Nederlandse Centrale Inlichtingendienst die bij de commissaris van de Deventer

Jan van Bruggen

politie lagen opgeslagen. Van Bruggen zat gevangen in Kamp Schoorl en kwam via verschillende kampen uiteindelijk in Neuengamme terecht waar hij in januari 1943 aan een nierontsteking overleed. Zijn zoon Jan, ook verzetsman, werd in februari 1945 gearresteerd en op 8 maart bij Woeste Hoeve gefusilleerd.

In de tweede nieuwsbrief staat de verzetsman Andries Hendriks (1893-1942) centraal. Ook hij was oorspronkelijk sigarenmaker, maar werd na een staking ontslagen. Hij begon voor zichzelf, maar kon dat na een paar jaar niet meer volhouden, waarna hij tewerkgesteld werd bij de aanleg van het Twente-Rijnkanaal. In de tussentijd hielp hij Duitse vluchtelingen en was hij actief bij de oprichting van de werklozenvereniging EMM (Eenheid Maakt Macht). In 1938 werd hij lid van de CPN en onmiddellijk na de Duitse inval raakte hij betrokken bij het illegale werk. Zijn zoon haalde in Amsterdam de kopij op voor *De Waarheid*, waarna het blad in Deventer gedrukt werd in de fietsenstalling van Jo de Roo. Evenals Van Bruggen behoorde Hendriks tot de groep van zeventien 'revolutionairen' die juni '41 werden opgepakt. Via Kamp Schoorl en Kamp Amersfoort belandde hij in Neuengamme waar hij op 13 april 1942 aan uitputting overleed.

Andries Hendriks

Naast nieuwsbrieven zal het comité ook lezingen en studiebijeenkomsten organiseren. Bovendien werd onlangs een begin gemaakt met de opzet van een toneelstuk over de vergeten geschiedenis van het verzet in Deventer.